

napise, kažipote v tujem jeziku in ako si moral vedriti ali prenočevati v gorah, iti ti je bilo v koče, lastnino nam sovražnih tujcev.

Sedaj pa je to vse drugače. V naših planinah ni materinščina več pastorka, ne šopiri se tujščina več kakor se je nekdanj, ampak napisi v slovenskem jeziku ti kažejo pot, kamor se nameravaš podati in če ti je treba odpočitka, greš v našo kočo, kjer si sprejet gostoljubno in dobro.

Turisti in popotniki, kateri so zašli v naše pokrajine in gore, ti so mislili, da so kje v nemških Tirolih, kajti vse — nemško. Dandanes pa ve vsakdo, da je na zemlji slovenski — saj mu pravijo to napisi, pota, koče itd., kar je napravilo »Slovensko planinsko društvo«. In to je prav in velevažno! Kdor je res ta preobrat, ki se je vršil tiho in mirno a vstrajno, zasledoval, ta je prepričan, da je gotovo »Slovensko planinsko društvo« eno najpotrebnejših in najvažnejših društev, kar jih imamo. Letos praznuje »Slovensko planinsko društvo« in pa njeni prvi dve podružnici: Kamniška in Savinska, svojo desetletnico.

Kamniška hoče desetletnico slaviti s tem, da stavi na Kamniškem sedlu, prehodu iz Logarjeve doline v Bistriško dolino lepo planinsko kočo, Savinska pa praznuje svoj jubilej dne 15. t. m. v nepopisno romantično lepi Logarjevi dolini.

V dolini, katero so opevali ne samo naši slovenski pesniki, o kateri je neki nemški pesnik zložil priznani lep epos »Die Rose des Logartales«, v dolini, kjer izvira čista Savina, v tem prekrasnem kotu zemlje, obdanemu od vseh strani z gorskimi vršaci, zberejo se omenjeni dan planinci in prijatelji turistik, da v skupnosti in lepi slogi slavijo velepomemben jubilej.

Deset let sicer ni veliko, ali kar je storila Savinska podružnica v tej kratki dobi, to druga društva ne naredijo niti v 50 letih.

Ne da bi se spuščali v podrobnejšo razpravo o delovanju Savinske podružnice omenimo le, da je ona postavila sledeče gradbe v planinah: Kocbekova koča na Molički planini in zraven nje najvišja kapelica naše škofije »jubilejna kapelica sv. Cirila in Metoda«, zidana v spomin cesarjevega in papeževega jubileja. Te stavbi ste v visokosti 1770 m. Nad potom iz Luč proti Kocbekovi koči pod Ojstrico stoji Lučka koča in pri slapu pod Rinko te vabi v sebe okusno izdelana veranda. Na Menini planini sprejema vse turiste in izletnike prikupljiva Gornjegrajska in pod Medvedjakom zala Mozirska koča. Celjarom in Spodnjėsavinčanom nudi streho Häusenbichlerjeva koča na Mrzlici, v tem ko najdejo zavetišče izletniki na gozdnatem Boču v Bočki koči.

Vse te stavbe, ki so planincem velike važnosti, so nastale v kratki dobi desetih let. Vrh tega napravila in zaznamovala je Savinska podružnica veliko število dobrih potov in stez, iz med katerih je občudovanja vreden zlasti pot skozi Turški žleb.

To so vidni znaki delovanja, pa tudi drugače se je delovalo in doseglo mnogokaj potom spisov, prošnji, spomenic itd.

»Slovensko planinsko društvo« je pravi steber, ob katerega zastonj pluskajo valovi nemškega morja. Zato pa je tudi vredno in potrebno podpirati težnje njegove.

Hočemo ob priliki še pisati o važnosti »Slovenskega planinskega društva«, za danes pa kličemo vsem, ki se zanimajo za naše planine:

Podpirajte to velevažno napravo, zlasti pa naši spodnjestajerski podružnici »Savinsko« in »Podravsko«.

Onim, ki bi se radi udeležili slavnosti Savinske podružnice, naznanjamo sledeči vspeled: V petek, dne 14. t. m. se zberejo turisti in izletniki v Lučah, kjer se prenočuje. Drugo jutro zgodaj odhod v Solčavo, kjer se udeležijo vsi sv. maše. Po isti odhod v Logarjevo dolino — tam skupno kosilo in prosta zabava. Preskrbljeno je za kosilo in pijačo. Pač pa mora vsak do 8. avgusta

naznaniti, če želi kosilo in pijačo, ker je slavnost pri zasebniku, in ni blizo gostilne.

Javi se nadučitelju g. Fr. Kocbeku v Gornjigrad, kjer se vse natančneje izve.

Po kosilu izlet k slapu pod Rinko ali pa v planine na Ojstrico, čez hribe na Korško i. t. d.

Posebna vabila se ne razpošiljajo.

## Dopisi.

**Od Sv. Barbare pri Mariboru.** Ciril-Methodova slavnost, katero je v nedeljo, dne 26. julija priredilo tukajšnje bralno društvo, se je najsijajneje izvršila. Slavnosti se je udeležilo lepo število domačinov, prišli so v večjem številu Roperčani, Martinčani in Peterčani, z daljne Hajdine pa so nas počastili vrli tamburaši, kateri so s tamburanjem pričeli slavnost. Večjo pesem, »Sv. brata Ciril in Metod na Slovenskem« so prednašali štirje deklamovalci. V »Uvodu« je razlagal dijak Senekovič, kako sta prišla sv. brata na Moravsko in Slovensko, bogoslovec Hauptman je kot Metod poučeval ljudstvo v veri, provizor Gomilšek pa kot Ciril v ljubezni do naroda in jezika maternega, v »Koncu« je dijak Glonar opisal pot sv. bratov v Rim, kjer je papež uslišal njuno prošnjo in dovolil, da se sme tudi v slovenskem jeziku opravljati sv. maša. Deklamacija je naredila viden utisek na poslušalce.

V slavnostnem govoru je provizor Gomilšek razložil zbranim tri poglobitve zasluge sv. bratov, katere so: 1. Prinesla sta Slovencem luč prave sv. vere. 2. Prva sta pisala v slovenskem jeziku. 3. Naš jezik sta posvetila, ker sta dosegla dovoljenje, da se sme tudi v slovenskem jeziku popevati sv. maša. Da sta sedaj sv. apostolska brata poznana po celem katoliškem svetu, to imamo zahvaliti pokojnega sv. Očeta Leona XIII., ki je že kar v početku svojega papeževanja pokazal svojo posebno ljubezen do Slovanov in nam je ostal do svoje smrti posebno naklonjen. Leon XIII. je bil eden izmed onih papežev, ki so največjo pozornost obračali na veliki slovanski narod, zato ostane spomin na velikega Leona med Slovani neumrljiv. Še pozni rodovi ga bodo slavili zavoljo njegove ljubezni do Slovanov. Sv. brata Ciril in Metod ter Leon XIII. ostanejo za vedno tudi Slovencem zvezde vodnice. Zato govornik navdušuje zbrane, kako naj bi tudi v bodoče bili zvesti veri, kako naj bi ljubili svoj materni jezik in zemljo slovensko, kako naj bi ljubili in radi prebirali dobre knjige in časnike in se oklepali bralnega društva, ki je v kratkem času zelo veliko storilo za krščansko narodno omiko Barbarčanov. Daj Bog, da bi se iskrene želje govornikove izpolnile! Ker pa je barbarška mladina po svoji veliki večini jako vnetja za sveto delo v duhu Ciril-Methodovem in Leonovem, je upati, da se bo pričeto delo krepko nadaljevalo in da bo župnija Sv. Barbara vedno bolj napredovala kakor v verskem tako tudi v narodnem oziru.

Sedaj so nastopali drug za drugim domači pevski zbor in hajdinski pevci in tamburaši, da jih je bilo veselo poslušati; mladeniča Kramberger in Žmave od Sv. Roperta pa sta nas v prelepah, navdušenih besedah vspodbujala k delu za narodni in gospodarski napredek.

Naenkrat se dvigne prekrasni zastor našega gledališnega odra in na odru zapazimo Škofičeva Miciko in Maliko ter ljubeznivo nadučiteljevo hčerko Miro, ki so nam izborno predstavljale kratko tridejansko igro »Majnikova kraljica« iz lanskega »Vrtca«. Tej igri je sledila prelepa igra »Sv. Germana«, ki je poslušalce kar očarala. Mačeha je hotela sv. Germano spoditi iz hiše, ker je ta vedno delila kruh med uboge. Ko pa hoče mačeha pred svojimi sosedomi razglasiti Germano kot tatico, ji preišče torbo, v kateri pa mesto kruha najde krasno dišeče cvetlice. Ta čudež spreobrne mačeho, ki odslej ljubi Germano

kot svojo lastno hčerko. Izvrstno je nastopila mačeha (Hrastnik Jozefa), ljubeznjiva je bila Germana (Cvikl Alojzija), jako dobro sta nastopili obe sosedi (Kmetič Antonija in Arnuž Ana) in sosed (Domitar Miha), posebno je ugajal Germanin brat Ludovik (Glonar Jan.) in njegov oče Lovrenc (Lovrenčič Simon), angel (Brlič Jakob) pa je bil v resnici čarobno lep. Skratka: igra se je dovršeno predstavljala. Slavnost je zaključila deklamacija z živo podobo »Večna luč«, ki ste nam jo jako lepo prednašale Škofičeva Micika in Malika predstavljajoči dan in noč. Ganljiv je bil prizor, ko je padlo zagrinjalo in se je prikazala v čarobni bengalični luči prekrasna podoba presv. Srca Jezusovega, pred katero je noč padla na koleni in priznala zmago dnevu in Kristusu, viru vse luči. Še so zapeli in zatamburali neutrudni hajdinski pevci in tamburaši nekaj krasnih pesmic in zapustili smo slavnostni prostor veseli in zadovoljni, da smo toliko lepega videli in slišali, zadovoljni pa so bili tudi naši mladeniči Marijine družbe, ki so dobili lepo svoto v poravnanje dolga za mladeniško zastavo.

Slava tebi, vrlo bralno društvo barbarško za to lepo slavnost! Deluj tudi v bodoče tako neumorno za verski in narodni napredek! In vi mladeniči barbarški in ve dekleta, naprej po dosedanjem pravem potu, ne omahnite v ljubezni do Boga in domovine, ostanite vrli, pobožni, delavni, veri in narodu zvesti do zadnjega diha!

**Iz Gorice pri Mariboru** se nam poroča o naglosti pošte, kako ta tamkaj posluje. Občina Gorica ima dozda svojo pošto v Račah, kateri posel opravlja Gajšek. Med Gorico in Račami je daljava štiri kilometre in iz Maribora na Gorico se lahko peš pride v treh urah. Pošta pa rabi deset dni ali pa tudi še več. Dostim se pa tudi pripeti, da je sploh ne dobe in to je velika krivica za Goričane posebno v pravnih zadevah. Kje pa so občinski uradniki in predstojniki? Seveda za te je bolje, da pozneje izvedo kaj slabega od višje oblasti.

V bližnji vasi Strazgojnica, ki je eden kilometer od Gorice, je poštni nabiralnik, ki ima dnevno zvezo s pošto na Pragarskem. Od tam bi mnogo lažje in na vsak način redneje ter pravočasno pošta prihajala. Ta predlog je stavila celo politična oblast, toda kakor je zgoraj navedeno, gospodje uradniki in predstojniki imajo rajši počasno pošto, ker mislijo, da je boljše, če pozneje izvedo kaj slabega. Tega pa ne moremo dalje prenašati, zato želimo, da bi se ta zadeva že skoro uravnala.

## Razne stvari.

### Iz domačih krajev.

**Zborovanje pri Sv. Petru pri Mariboru.** »Slovensko društvo« priredi v nedeljo, dne 9. avgusta 1903 ob 3. uri popoldne v Murščevo gostilni pri Sv. Petru pri Mariboru zborovanje, pri katerem bodeta govorila odvetnik gosp. dr. Glaser o gospodarskih težnjah stajerskih Slovencev, in odvetnik g. dr. R. Pipuš o raznih političnih vprašanjih. K obilni udeležbi vabi odbor.

**Shod volilcev v Majšpergu.** Shod državnoborskih in deželnozbornih volilcev bode v Majšpergu v nedeljo, dne 16. avg. t. l. popoldne. Poročal bode poslanec g. dr. Ploj in drugi.

**Shod na Spodnji Poljskavi.** Na Spodnji Poljskavi delajo se priprave za političen shod, ki se ima vršiti v nedeljo, dne 16. avgusta ob 3. uri popoldne v prostorih gostilne g. Dragotina Hrastnika. Zborovanje sklicuje slovenjebistriško politično društvo in